

24. juni 2011

RØDE KORS' HISTORIE

Internationalt Røde Kors' historie – kort fortalt:

- 1828 Schweizeren Henry Dunant fødes 8. maj.
- 1859 Slaget ved Solferino. Henry Dunant etablerer en upartisk og neutral hjælpetjeneste.
- 1862 Henry Dunant udgiver bogen "Erindringer fra Solferino".
- 1863 Der nedsættes en international komité for hjælp til krigsofre. Denne komité bliver i 1876 til Den internationale Røde Kors Komité (ICRC). Desuden afholdes en international konference i Genève om grundlæggelse af komitéer i de enkelte lande. Det røde kors på hvid bund anerkendes som beskyttelsesmærke.
- 1864 Første Genève-konvention. Røde Kors symbolet anvendes for første gang i slaget ved Dybbøl.
- 1867 Første internationale Røde Kors konference. Deltagere er - udover Komitéen - 9 regeringer og 16 nationale selskaber.
- 1901 Henry Dunant får Nobels fredspris.
- 1906 Anden Genève-konvention.
- 1910 Henry Dunant dør, 82 år gammel.
- 1917 Komitéen får Nobels fredspris for indsatsen under 1. verdenskrig.
- 1919 Ligaen af Røde Kors selskaber dannes. Hedder i dag Forbundet af Røde Kors og Røde Halvmåne-selskaber.
- 1929 Tredje Genève-konvention.
- 1944 Komitéen får Nobels fredspris for indsatsen under 2. verdenskrig.
- 1949 Fjerde Genève-konvention. Revision og udvikling af de øvrige tre konventioner.
- 1963 Røde Kors får Nobels fredspris for 100 års indsats.
- 1965 De syv principper vedtages.
- 1977 Tillægsprotokoller til Genève-konventionerne.
- 1991 Ligaen ændrer navn til *International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies* (IFRC).

- 1999 Strategisk plan vedtages for Forbundet for det første årti i det nye årtusind. Her er målene at forbedre livet for sårbare mennesker ved at mobilisere den humanitære styrke. 50 året for Genève-konventionerne.
- 2000 Schweizeren Jacob Kellenberger bliver præsident for ICRC.
- 2001 Strategi for hele Røde Kors-bevægelsen vedtages
- 2002 I takt med at klimaforandringerne ses tydeligere og tydeligere i form af naturkatastrofer, oprettes *Red Cross Red Crescent Climate Change Centre* i Holland med det formål at forberede udsatte lande.
- 2003 Jordskælv i Bam i Iran i julen 2003. Over 30.000 mennesker omkommer og 75.000 bliver hjemløse. IFRCs samarbejde med de nationale røde kors og røde halvmåneselskaber styrkes.
- 2004 En omfattende tsunami rammer Sydøstasien i julen og over 225.000 mennesker omkommer. Røde Kors iværksætter den hidtil største genopbygningsoperation, hvor ca. 16 milliarder bliver samlet ind af 100 forskellige lande.
- 2008 Cyklonen Nargis rammer Burma og dræber op imod 127.000 mennesker. 27.000 frivillige i Myanmar Røde Kors er med til at sikre, at nødhjælpen når frem.
- 2010 Haiti rammes af et voldsomt jordskælv. 1,5 millioner mennesker står uden hjem, ca. 220.000 mister livet og flere end 300.000 bliver sårede. Røde Kors uddeler nødhjælp hurtigere end nogensinde før og behandler blandt andet flere end 135.000 patienter. Oversvømmelser i Pakistan dækker 70 % af landet med vand. Ca. 20 millioner pakistanske påvirkes, mens over 722.000 huse er blevet ødelagt. Udover en massiv nødhjælpsindsats deler Røde Kors blandt andet såsæd ud til ca. 300.000 mennesker, så afgrøderne kan dyrkes på ny.

Dansk Røde Kors' historie – kort fortalt

- 1864 Den danske regering er medunderskriver af den første Genève-konvention.
- 1876 Dansk Røde Kors oprettes. De første år under navnet "Foreningen af syge og såredes pleje under krigsforhold". Fra 1881 "Det Røde Kors" og fra 1921 "Dansk Røde Kors". Formål: Hjælpeselskab for Hæren, uddannelse af sygeplejersker til dens lazaretter.
- 1883 Det første "samariterkursus" (førstehjælp) oprettes. Kun få kurser frem til 1902.
- 1899 Dameafdelinger oprettes for at øge medlemstallet. Damerne syr linned og samler penge til telte og andet udstyr til mobilt feltlazaret for hæren. Dameafdelingerne ophører i 1948.
- 1902 Dansk Røde Kors udgiver sin egen lærebog i førstehjælp. Dameafdelingerne gennemfører førstehjælpskurser for ubemidlede – "de, der oftest kommer ud for ulykker i hverdagen".
- 1907 Den øgede krigsfare medfører dannelse af sanitetskolonner bestående af mænd med samariterkursus – men uegnede til militærtjeneste.
- 1911 De uddannede samaritter danner "samariterforeninger". Der er nu 5.000 medlemmer (samaritterne selv behøver ikke at være medlemmer).
- 1914 Dansk Røde Kors opretter et krigsfangekontor for fanger fra Østfronten og deres pårørende. Omkring 1.000 frivillige står for forsendelse af post og pakker med mad, tøj og medicin. Dansk Røde Kors åbner kontorer i flere store europæiske byer. Danske delegater besøger ca. 5 millioner fanger i lejre på begge sider af fronten.
- 1917 Omstrukturering efter pres fra de selvstændige samariterforeninger. Dansk Røde Kors bliver en landsforening med lokale "afdelinger" og lokalt valgte repræsentanter til hovedbestyrelsen. Militærfolkene forsvinder helt fra Dansk Røde Kors.
- 1919 Ligaen af Røde Kors selskaber (i dag Forbundet) dannes. Dansk Røde Kors går straks med i det sociale fredstidsarbejde – blandt andet ambulancekørsel og udlåns-

- depoter med sygeplejemateriel og babyudstyr. Mange kurser: Førstehjælp, sundhed og hygiejne, hjemmesygepleje, barnepleje og livredning.
Første "Røde Kors Uge".
- 1922 Medlemstallet er ca. 30.000. I nogle kommuner er der nu: "Dameafdeling", "samariterforening", "sanitetskolonni" og "lokalafdeling". Dannelsen af lokalafdelinger foregår dog langsomt. Overlæge Svendsen, hvis førstehjælpsbøger bruges af Dansk Røde Kors fra 1902-1951, rejser landet rundt og agiterer.
- 1923 Ungdommens Røde Kors oprettes.
- 1925 De første redningsposter opstilles ved strandene.
- 1936 Dansk Røde Kors tager initiativ til luftbeskyttelseskorpset (begyndelsen til Civilforsvaret).
- 1939 2. verdenskrig: Krigshjælpekontor for danske forbindelser i de krigsførende lande. Ca. 400 ansatte og frivillige. Mobilt lazaret med læger, sygeplejersker og udstyr til den finske Vinterkrig. Forsendelse af Røde Kors-breve over fronterne og formidling af eftersøgning.
- 1943 Pakker med mad og tøj sendes til danske internerede i Tyskland: Modstandsfolk, jøder og politi. Hjælpen køres til Tyskland i hvidmalede lastbiler med et rødt kors.
- 1945 Dansk Røde Kors får 5. maj overdraget opgaven med at forsørge 30.000 ikke-tyske flygtninge i flere hundrede lejre. Efterhånden vender de hjem og opgaven er slut i 1947. Dansk Røde Kors står indtil 1948 for uddeling af 58 millioner måltider og medicin i Østeuropa, driver hospital i Polen og børnehjem i Polen og Østrig.
- 1948 Dansk Røde Kors har 250.000 medlemmer af en befolkning på 4 millioner
- 1950 Hospitalsskibet "Jutlandia" udsendes til Korea som dansk bidrag til FNs aktion. Dansk Røde Kors driver skibet, hvor 5.000 behandles ved fronten, flere tusinde krigsfanger og sårede tages med på vejen, når skibet hvert år sejler til Danmark. Skibets læger behandler 20.000 sårede på land. Indsatsen ophører i 1953.
- 1953 Digesammenbrud i Holland. Dansk Røde Kors organiserer en meget stor indsamling af tøj, sko, linned, sække og spader.
- 1956 Oprør i Ungarn. Dansk Røde Kors prøver at sende lazaret til Budapest, men må nøjes med at hjælpe ungarske flygtninge i Østrig.
- 1950 En del afdelinger etablerer i løbet af 50'erne børnehaver og plejehjem. Der indledes samarbejde med ASF-Dansk Folkehjælp og Civilforsvaret.
- 1960 I løbet af 60'erne bortfalder flere og flere opgaver, da kommuner og stat overtager meget af det sociale arbejde.
- 1963 Dansk Røde Kors' første udviklingsprojekt: Undervisningshospitalet i Congo (i dag: Den Demokratiske Republik Congo). Drevet af Dansk Røde Kors – men betalt af staten.
- 1965 Besøgsvennetjenesten oprettes.
- 1970 Dansk Røde Kors ændrer struktur. Lokalafdelingernes område følger nu kommunegrænserne. Der indføres amtskredse. I første halvdel af 70'erne etableres en ny struktur for det frivillige arbejde både nationalt og lokalt med et "Uddannelses- og beredskabsudvalg" (UBU) og en række fagudvalg ("SAM/SOC/UNG").
- 1977 Den første genbrugsbutik åbnes.
- 1980 I løbet af 80'erne er Dansk Røde Kors "entreprenør" for staten på en række områder i udviklingslandene: Sundhedsprogrammer, medicinforsyning m.v. En vigtig del af arbejdet er en styrkelse af de lokale Røde Kors-selskaber. Indsatsen bevæger sig fra det katastrofestyrede til det udviklingsorienterede. Der foregår dog løbende en stor indsats ved katastrofer verden over.
- 1984 Dansk Røde Kors' asylarbejde begynder. Asylansøgerne indkvarteres i asylcentre landet over, mens deres sag behandles af myndighederne. Indsatsen suppleres med medicinsk og psykosocial støtte og et stort udbud af daglige aktiviteter. Tørke rammer store dele af Afrika, især Sudan og Etiopien. Over en million mennesker om-

- kommer af sult og epidemier. Fællesindsamlingen "Afrika sulter" blev den største nogensinde: Befolkningen gav næsten 60 millioner kr. og den danske stat doblede beløbet op.
- 1988 Ungdommens Røde Kors godkendes som selvstændig børne- og ungdoms organisation.
- 1990 Flere lokalafdelinger og landskontoret yder en betydelig indsats i Rumænien efter revolutionen.
- 1992 Dansk Røde Kors vedtager en ny struktur, der ændrer amtskredsens rolle og betyder en mere demokratisk opbygning. Nu bliver der direkte repræsentation i de styrende organer. Begrebet "Handlingsplan" lov- og vedtægtsfæstes og "Principprogrammet" bliver grundlaget herfor. Dansk Røde Kors opretter tre lokale flygtningelejre for fordrevne under krigen i det tidligere Jugoslavien. Antallet af både katastrofe- og udviklingsdelegater udvides betydeligt. Borgerkrig og tørke udløste katastrofe i Somalia. Næsten en million mennesker døde af sult, udmattelse og sygdomme. Men mange blev reddet. Fællesindsamlingen "Afrika med dit bidrag" indbragte 63 millioner kr.
- 1993 Antallet af asylcentre er 160 fordelt over hele landet. Det skyldes blandt andet mange bosniske asylansøgere.
- 1994 Borgerkrigen i Rwanda overgår i grusomhed alt, hvad verden hidtil havde været vidne til. Mænd og kvinder og børn fra henholdsvis hutu- og tutsistammen slagtede hinanden med knive. Millioner flygtede ud af landet, bl.a. til Goma i Den Demokratiske Republik Congo, hvor titusinder døde, før hjælpen blev organiseret. Fællesindsamlingen "Krigens ofre i Afrika" med Folkekirkens Nødhjælp når ca. 15 millioner kr.
- 1995 Dansk Røde Kors sender for ca. 32 millioner Kr. til det tidligere Jugoslavien. 18 danskere er udstationeret for Røde Kors i området. Dansk Røde Kors sender akut nødhjælp til 39 lande for næsten 115 millioner kr. Samtidig bliver der ydet udviklingshjælp til 50 projekter i 15 lande for ca. 62 millioner kr. Over 21.000 danskere samle ind til Dansk Røde Kors og landsindsamlingens resultat bliver over 23 millioner kr. Der gennemføres 300.000 besøg hos ensomme ældre og afholdes 80.000 timer samaritervagt. Dansk Røde Kors nedsætter et folkeretsudvalg.
- 1996 Antallet af asylcentre bliver reduceret fra 146 til 34 på grund af fald i antallet af asylansøgere, og fordi de bosniske asylansøgere får opholdstilladelser. Ved årets afslutning er 4.700 asylansøgere indkvarteret mod 17.000 ved årets start. Dansk Røde Kors laver kampagnen "Stop landminer" som del af en international Røde Kors-kampagne. Folkeretsudvalget udgiver rapport om forbud mod personelminer.
- 1997 Dansk Røde Kors har ca. 70.000 medlemmer og 70.000 bidragydere. Der er 248 lokalafdelinger med 15.000 aktive frivillige. Afdelingerne opfordres til at lave lokale behovsanalyser.
- 1998 Mange lokale afdelinger igangsætter det frivillige flygtningearbejde, med bl.a. byguides, diskussionsgrupper, lektiehjælp mv. Dansk Røde Kors står for arrangementet da Storebæltsbroen blev åbnet og mere end 550 frivillige gør en stor indsats. Salg af førstehjælpskurser sætter rekord med et øget salg af kurser på ca. 20 %.
- 1999 Der er krig i Kosovo. Dansk Røde Kors gennemfører en Balkan-indsamling i samarbejde med Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Flygtningehjælp, der samlet giver over 100 millioner kr. I samarbejde med politiet oprettes offerstøtte, hvor frivillige lokalt støtter ofre for forbrydelser og trafikuheld. Repræsentantskabet vedtager for første gang en frivilligpolitik.
- 2001 Dansk Røde Kors fejrer 125 års jubilæum.
- 2002 Dansk Røde Kors udgiver skolemateriale til folkeskolens største klasser om psykisk førstehjælp – 14.000 eksemplarer rives væk. Landsindsamlingen sætter ny rekord med et resultat på 25 millioner kroner. Genbrugsbutik nummer 150 åbnes.

- 2003 Dansk Røde Kors hjælper ofrene for krigen i Irak med genopbygning og i gang-sætter Barnelandet, hvor private fadere hjælper forældreløse børn i Zimbabwe, hvis forældre er døde af aids. Den første sygehusbesøgstjeneste starter.
- 2004 Dansk Røde Kors hjælper ofrene for det omfattende jordskælv i Bam i Iran i julen 2003, hvor over 30.000 mennesker omkommer og 75.000 bliver hjemløse.
- 2005 Tsunamien, der rammer Sydøstasien den 26. december 2004, præger hjælpearbejdet i 2005. Dansk Røde Kors er både aktiv i nødhjælpsfasen og i det langsigtede genopbygningsarbejde. Året er også præget af sult-katastrofen i Niger og jordskælvet i Pakistan, der koster 86.000 livet og gør 3.5 millioner hjemløse. Repræsentantskabet vedtager en ny handlingsplan for 2006-2009.
- 2007 Det kommunale danmarkskort ændres og Dansk Røde Kors får ny struktur pr. 1. januar, hvormed amtskredsene nedlægges og lokalafdelingerne inden for kommunen samarbejder i kommunekredse.
- 2008 Anders Ladekarl tiltræder som ny generalsekretær i Dansk Røde Kors.
- 2009 Dansk Røde Kors får ny vision: 1) Dansk Røde Kors sikrer, at vi er den mest respekterede humanitære organisation i Danmark. 2) Vi identificerer de mest sårbare og sikrer, at aktiviteter er målrettet mod dem. 3) Vi udvikler vores måder at engagere og organisere frivillig indsats. 4) Vi fremmer god og dynamisk ledelse på alle niveauer i Dansk Røde Kors.
- 2010 Den 12. januar bliver Haiti ramt af et kraftigt jordskælv og mindst 220.000 mennesker mister livet, flere end 300.000 bliver sårede, og 1,5 millioner mennesker står uden tag over hovedet. Over 50 nødhjælpsarbejdere har været udsendt til Haiti, og de har blandt andet opstillet og drevet en base camp for nødhjælpsarbejdere, uddelt nødhjælp (især telte og presenninger), opstillet internet og kommunikationsudstyr, arbejdet som sundhedspersonale på to Røde Kors felthospitaler samt bidraget til logistik, administration og sikkerhed.
- Massive oversvømmelser i Pakistan præger resten af året. 70 % af landet dækkes af vand og ca. 20 millioner pakistanere påvirkes. 2000 pakistanere er blevet dræbt, mens over 722.000 huse er blevet ødelagt.
- Susanne Larsen vælges som ny præsident for Dansk Røde Kors.